Riigikontrolli arvamus Harju Maavalitsuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta

KONTROLLIARUANNE

02.07.2003 nr 2-5/03/53

Riigikontrolli arvamus Harju Maavalitsuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta

Tallinn
2003

Sisukord

SISSEJUHATUS **4**

1. ARVAMUSE ANDMISE LÄHTEKOHAD **5**

1.1. Riigikontrolli pädevus **5**

1.2. Auditi eesmärk ja ulatus **5**

1.3. Vastavus standarditele **5**

1.4. Vastutus aruannete õigsuse ja nende aluseks olevate majandustehingute õiguspärasuse eest **5**

2. ARVAMUS HARJU MAAVALITSUSE 2002. AASTA RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE JA RIIGIEELARVE TÄITMISE ARUANDE KOHTA **7**

2.1. Märkused **7**

2.2. Riigikontrolli arvamus **12**

2.3. Ettepanekud **12**

3. MAJANDUSTEHINGUTE ÕIGUSPÄRASUS, FINANTSJUHTIMINE JA SISEKONTROLLISÜSTEEM **13**

3.1. Olulisemad tähelepanekud **13**

3.2. Ettepanekud **14**

HARJU MAAVANEMA VASTUS **16**

RAHANDUSMINISTRI VASTUS **21**

Sissejuhatus

Oleme kontrollinud Harju Maavalitsuse 31.12.2002 lõppenud majandusaasta kohta koostatud raamatupidamise aastaaruannet ja riigieelarve täitmise aruannet. Raamatupidamise aastaaruande koostamise kohustus tuleneb raamatupidamise seadusest ning rahandusministri 5. detsembri 2002 a määrusest nr 143 "2002.a. majandusaasta aruande koostamine esitamine ja kinnitamine". Riigieelarve täitmise kohta aru andmine on sätestatud riigieelarve seaduses[1].

Harju Maavalitsuse 2002. a majandustegevuse auditi viisime läbi ajavahemikul 25. veebruar kuni 24. aprill 2003 vastavalt Riigikontrolli 2003. aasta tööplaanile.

Auditit juhtis finantsaudit osakonna auditijuht Sale Ajalik, töögrupis osalesid audiitorid Merike Starovoitov ja Mare Kabrits.

[1] 09.06.1999. a vastu võetud riigieelarve seadus § 46 lg 1

1. Arvamuse andmise lähtekohad

1.1. Riigikontrolli pädevus

Riigikontrollil on riigieelarve seaduse järgi kohustus anda hinnang Vabariigi Valitsuse riigieelarve täitmise aruande kohta.[2] Selle kohustuse täitmiseks auditeerib Riigikontroll asutusi ja isikuid vastavalt Riigikontrolli seadusele.[3]

1.2. Auditi eesmärk ja ulatus

Võttes aluseks Riigikontrolli seaduses loetletud ülesandeid[4], on käesoleva auditi eesmärgiks avaldada arvamust Harju Maavalitsuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ning riigieelarve täitmise aruande kohta, tuginedes järgmistele põhikriteeriumidele:

- Kas majandustehingud on kajastatud raamatupidamise aastaaruandes ja riigieelarve täitmise aruandes sisuliselt ja aritmeetiliselt õigesti;
- Kas varad on tegelikult asutuse omad ja võlad asutuse kohustused;
- Kas varad ja kohustused tegelikkuses eksisteerivad
- Kas varad ja kohustused on nõuetekohaselt hinnatud;
- Kas tulud ja kulud on kajastatud tekkepõhiselt, õiges perioodis ja täies mahus
- Kas asutuse raamatupidamise korraldus vastab raamatupidamise seaduse ja rahandusministri määrustega kehtestatud nõuetele ning heale raamatupidamistavale, ulatuses, mis kehtib Eesti Vabariigi avaliku sektori asutustele.
- Kas tulud on kogutud ja kulud on tehtud kooskõlas Riigikogu tahtega.

Majandustoimingute õiguspärasuse, finantsjuhtimise ja sisekontrollisüsteemi kohta me üldhinnangut ei anna, kuid toome välja olulisemad tähelepanekud.

1.3. Vastavus standarditele

Riigikontroll sooritas auditi kooskõlas INTOSAI[5] auditistandarditega. Need standardid nõuavad, et audit planeeritaks ja sooritataks viisil, mis võimaldab piisava kindlustundega otsustada, et finantsaruanded ei sisalda olulisi vigu ega ebatäpsusi. Auditi käigus kontrollis Riigikontroll väljavõtteliselt tõendusmaterjale, millel põhinevad raamatupidamise aastaaruandes ja riigieelarve täitmise aruandes esitatud näitajad. Audit hõlmas ka aruannete koostamisel kasutatud arvestus-põhimõtete ja juhtkonna raamatupidamislike hinnangute analüüsi. Leiame, et meie audit annab piisava aluse arvamuse avaldamiseks asutuse raamatupidamise aastaaruande ja eelarve täitmise aruande kohta.

1.4. Vastutus aruannete õigsuse ja nende aluseks olevate majandustehingute õiguspärasuse eest

Aruannete koostamise ning selles sisalduva informatsiooni õigsuse eest vastutab maavanem Orm Valtson.

---

[2] Riigieelarve seadus § 47 lg 2
[3] Riigikontrolli seadus § 7
[4] Riigikontrolli seadus § 6 lg 2
[5] International Organisation of Supreme Audit Institutions – Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvaheline Organisatsioon, mis tegutseb ÜRO egiidi all.

Maavanema vastutus:

- teostab järelvalvet kohalike omavalitsuste tegevuse üle ja teostab teenistusjärelvalvet maavalitsuse ametiisikute ning maavalitsuse hallatavate riigiasutuste ja nende juhtide aktide ja toimingute üle[6].
- tagab sisekontrolli süsteemi rakendamise ja vastutab siseauditi korraldamise maavalitsuses ja maavalitsuse haldamisel olevates riigiasutustes[7];
- valdab, kasutab ja käsutab riigivara oma volituste piires vastavalt seadusele[8];
- sõlmib Vabariigi Valitsuse volitusel halduslepinguid kohalike omavalitsustega nende poolt riiklike kohustuste täitmiseks[9];
- esitab Vabariigi Valitsusele Rahandusministeeriumi kaudu ettepanekud maavalitsuse kulude ja tulude eelnõu kohta ning valvab eelarve täpse ja otstarbeks täitmise üle ning Euroopa Liidu poolt eraldatud vahendite, abi, toetuste ning muu välisabi sihipärase kasutamise üle[10];
- kinnitab maavalitsuse haldamisel olevate riigiasutuste eelarved ja kontrollib nende täitmist [11];
- kinnitab koos raamatupidamise eest vastutava isikuga oma allkirjaga maavalitsuse valitsemisala koondaastaaruande õigust[12].

Harju Maavalitsuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsust on oma allkirjaga kinnitanud rahandusosakonna juhataja Danel Lehtoja ning raamatupidamistalituse juhataja-pearaamatupidaja Aili Palm.

[6] Vabariigi Valitsuse seadus §§ 84, 85 ja 98
[7] Vabariigi Valitsuse seadus § 84
[8] Vabariigi Valitsuse seadus § 84
[9] Vabariigi Valitsuse seadus § 84
[10] Vabariigi Valitsuse seadus § 84
[11] Vabariigi Valitsuse seadus § 84
[12] Rahandusministri 05.12.2002. a määrus nr 143 § 4 lg 2

2. Arvamus Harju Maavalitsuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta

2.1. Märkused

Üldised tähelepanekud raamatupidamisarvestuse kohta

2.1.1. Eesti Ühispangas ebaseaduslike raietega maaomanikele tekitatud kahjude eest sissenõutud hüvitiste ja ebaseaduslikult raiutud puidu realiseerimisest saadud raha deponeerimiseks[13] avatud arvelduskontot on kasutatud töötajatele töötasude maksmiseks. Raamatupidamisregistrites ei olnud kontrollimise ajal aga kõiki sellel kontol toimunud tehinguid kirjendatud.

Leiame, et põhjendamatu on kasutada pangas avatud erikontot töötasude väljamaksmiseks. Samuti ei ole järgitud raamatupidamise seadusest[14] tulenevaid põhinõudeid, mille kohaselt tuleb kirjendada kõiki oma majandustehinguid raamatupidamisregistrites.

Aruandeaastal on nimetatud erikontot kasutades üle kantud töötasusid 376 720 krooni. Näiteks: 30.09.02 on nimetatud arvelduskontole kantud Riigikassast 23 323 krooni, mille ulatuses on samal päeval makstud maavalitsuse töötajatele töötasusid. 31.10.02 on kantud Riigikassast 24 456 krooni, mis samal päeval on üle kantud töötajatele töötasudena.

2.1.2. Harju Maavalitsuse Eesti Ühispanga erikontole deponeerimiseks[15] laekunud 64 740 krooni (ebaseaduslike raietega maaomanikele tekitatud kahjude eest sissenõutud hüvitised ja ebaseaduslikult raiutud puidu realiseerimisest saadud raha, millest maha arvatud väljamakse selleks õigustatud isikule 1 842 krooni) on Raamatupidamisaruandes kajastatud tuludena.

Tehingute sisust lähtuvalt ja aluseks võttes "Õigusvastaselt võõrandatud maal ebaseadusliku raiega tekitatud kahju hüvitise deponeerimise ning väljamaksmise korra"[16] oleme seisukohal, et nimetatud rahaliste vahendite laekumisel tuleb arvele võtta kohustus maa tagasisaamiseks õigust omavatele isikutele. Seisuga 31.12.2002 on deponeeritud rahalisi vahendeid 197 535 krooni. Seega on bilansis näidatud kohustused 197 535 krooni väiksematena, aruandeaasta tulem 62 898 krooni suuremana ja eelmiste perioodide tulem 134 637 krooni suuremana.

2.1.3. Rendi, üüri ja muude arvete väljastamisel ei kajastata raamatupidamisregistrites nende alusel tekkivaid nõudeid ja tulusid. Raamatupidamiskanded tehakse alles raha laekumisel (debiteeritakse panga kontot ja krediteeritakse vastavaid tulukontosid). Seega rakendatakse raamatupidamisarvestuses kassapõhist arvestusprintsiipi, mitte aga tekkepõhist arvestusprintsiipi[17], mis eeldab, et majandustehinguid kajastatakse siis, kui need on toimunud, sõltumata sellest, kas raha on laekunud või tasutud.

2.1.4. Raamatupidamise aastaaruande lisas 7 "Kohustuste aruanne" on näidatud 135,7 tuh krooni võlgnevust tarnijatele pearaamatukontol 2480 "Võlad asutustele kui tarnijatele" kajastatuna. Pearaamatu väljatrükk ei näita kontol 2480 kohustuste saldot. Nimetatud kohustused on pearaamatus kajastatud kontogrupi 138 "Ettemakstud kaubad ja teenused" kontode kreeditsaldodes, millest on maha arvatud ühe nimetatud kontogrupi konto deebetsaldo. Seega on raamatupidamise aastaaruandes esitatud informatsiooni, mis ei vasta raamatupidamisregistri andmetele. Muudatused on sisse viidud peale kontrollimise lõppemist.

---

[13] Vabariigi Valitsuse 26.10.1999.a määrus nr 320 II p 2
[14] Raamatupidamise seadus 01.01.1995, § 4 p3
[15] Vabariigi Valitsuse 26.10.1999.a määrus nr 320 II p 2
[16] Vabariigi Valitsuse 26.10.1999.a määrus nr 320
[17] Raamatupidamise seadus 08.06.1994 § 4 lg 2; § 5 p 6; Rahandusministri 17.03.1995 määrus nr 46 p 8

2.1.5. Raamatupidamisprogrammi pearaamatu väljatrükk ei kajasta tulemiaruandes näidatud aruandeaasta negatiivset tulemit summas 31,1 mln krooni. Leiame, et raamatupidamise aastaaruandes näidatu ei vasta raamatupidamisregistri andmetele ning raamatupidamisregistris on aruandeaasta lõpetamis- ja reguleerimiskanded kirjendamata, mis ei ole kooskõlas 2002. a majandusaasta aruande koostamise nõuetega[18]. Seetõttu ei saa me kindlad olla, et aastaaruandes näidatud tulem kajastab tegelikku tulemit. Muudatused on sisse viidud peale kontrollimise lõppemist.

Hüpoteekide arvestus

2.1.6. Bilansis seisuga 31.12.2002 on kajastamata maade erastamisel sõlmitud hüpoteekidega tagatud ostu-müügilepingutest tulenevaid järelmaksunõuded summas 135,6 mln krooni, mis arvestuslikult kuuluvad EVP-des tasumisele, samuti nendest tulenevad kohustused riigile. Nimetatud nõuded ja kohustused on näidatud bilansivälisel kirjel "Muud asutuse eripärast tulenevad varad ja kohustused", sellist kajastamist põhjendati Rahandusministeeriumi kirjaga sätestatud juhtnööride rakendamisega[19].

Oleme seisukohal, et hüpoteekidega tagatud maade erastamise ostu-müügilepingutest tulenevad nõuded tuleb bilansis kajastada kogumahus, kuna ostjal on õigus, mitte kohustus, tasuda järelmaksu EVP-des ja neid saab kasutada maareformi seaduse alusel omandatava vara eest tasumiseks 2006. aasta 01. juulini[20]. Tuleb arvestada ka asjaoluga, et sõlmitud lepingute järelmaksuperiood võib ulatuda kuni 50 aastani[21].

2.1.7. Lisaks EVP-des tasumisele kuuluvatele nõuetele (vt p 2.1.6) bilansis kajastamata jätmisele ei ole me kindlad, et bilansis on kajastatud kõik maade erastamisel sõlmitud hüpoteekidega tagatud ostu-müügilepingutest tulenevaid järelmaksunõuded maade erastajate vastu ja nendest tulenevad kohustused. Samuti esineb probleeme nimetatud nõuete ja kohustuste jagamises lühi- ja pikaajaliseks. Leiame, et nimetatud asjaolud on tingitud järgmistest puudustest raamatupidamisarvestuses:

- Aruandeaastal hüpoteekidega tagatud nõuete ja nendega kaasnevate kohustuste jääkide muutused on raamatupidamisregistrites kajastatud hüpoteekide arvestamise programmi andmete alusel bilansipäeva seisuga, kuid raamatupidamisarvestusest puuduvad jooksvad kanded, sh sõlmitud erastamislepingutest tulenevate järelmaksunõuete arvele võtmine, samuti nimetatud nõuete laekumise kajastamine. Leiame, et raamatupidamis-arvestuse korraldamisel ei ole lähtutud rahandusministri 17.03.1995.a määrusega nr 46 kinnitatud "Eelarveliste asutuste raamatupidamise eeskirjadest" ja raamatupidamise seadusest[22], millised kohustavad raamatupidamiskohustuslast tekkepõhiselt kirjendama kõiki oma majandustehinguid raamatupidamisregistrites.
- Raamatupidamisarvestuses ei ole tekkepõhiselt arvele võetud 2002. aastal sõlmitud lepingutest tulenevaid nõudeid erastajatele ja kohustusi riigi ees kokku summas 19,5 mln krooni, milliste esimene makse peab toimuma 2003. aastal, Oleme seisukohal, et hüpoteekidega tagatud maade erastamise ostu-müügilepingutest tulenevad järelmaksunõuded tuleb raamatupidamisregistrites kajastada debiteerides nõuete kontosid ja krediteerides kohustuste kontosid (vastavalt kas siis lühi või pikaajalisi). Näiteks:
  - leping OÜ-ga Bitest 1,3 mln krooni
  - leping K.Põldvee- Mürk 0,66 mln krooni
  - leping OÜ-ga Saare Kinnisvara 0,5 mln krooni

[18] Rahandusministri 05.12.2002 määrus nr 143
[19] Rahandusministeerium 04.04.2002 kiri nr VIII-5/4484
[20] Erastamisseadus 16.06.1993.a § 29 lg 1
[21] Maareformi seadus 17.10.1991.a §22[3] lg 7
[22] Raamatupidamise seadus 08.06.1994 § 4

- Eesti Ühispanga erikontole[23] on laekunud järelmaksud sunnas 69,2 mln krooni on näidatud raamatupidamisregistrites tuluna majandustegevusest, mitte aga erastajate nõuete vähenemisena.
- Laekunud järelmaksude ülekandmisel vastavalt erastamisest laekuva raha kasutamise seadusele[24] on maavalitsuse raamatupidamisarvestuses kajastatud aruandeaastal riigile ja valdadele ülekantud 92,7 mln krooni tegevuskuludena, mitte aga kohustuse vähenemisena.
- Maavalitsuse bilansis ei kajastu intressinõuded, mis tulenevad maareformi seadusest[25] ja maaerastajatega sõlmitud ostu-müügilepingutest ning mille kohaselt kuulub erastaja poolt tasumisele intress arvestatuna aastas maksmisele kuuluvast järelmaksusummast. Kuna raamatupidamisarvestuses intressinõudeid nõudeõiguse tekkimisel arvele võetud ei ole ja erastajatelt järelmaksu laekumine kirjendatakse kassapõhiselt debiteerides pangakontot ja krediteerides tulude kontot, mitte ei vähendata nõudeid erastaja vastu, siis ei ole ülevaadet, kui suur on maaerastajate intressivõlg seisuga 31.12.2002.
- Bilansipäeva seisuga on nõuded inventeerimata. Leiame, et raamatupidamise aastaaruande koostamisel ei ole lähtutud rahandusministri 05.12.2002. a määrusest nr 143 ja heast raamatupidamistavast, seetõttu ei saa me kindlad olla, kas bilansis kajastatud nõuded on näidatud õiges mahus ning kas nõuete lühi- ja pikaajaline osa on näidatud õiges mahus. Kontrollimise käigus tuvastasime, et aruandeaasta bilansis on hüpoteegiga tagatud maade erastamise ostu-müügilepingutest tulenevate nõuete lühiajalise osana näidatud ainult 2003. aastal arvestuslik eesti kroonides tasumisele kuuluva järelmaksu põhiosa 22,7 mln krooni, mis on saadud hüpoteekide arvestuse programmist. Lühiajaliste nõuete hulgas on näitamata:
  - tähtajaks tasumata järelmaksunõuded (nii EEK kui ka EVP) ja tekkepõhine intress seisuga 31.12.2002;
  - arvestuslikult EVP-des 2003. aastal tasumisele kuuluv järelmaksu põhiosa;
  - 2,7 mln krooni tasumata viiviseid seisuga 31.12.2002, millised on näidatud bilansis pikaajaliste järelmaksunõuete koosseisus.

  Oleme seisukohal, et nõuded tuleb inventeerida (saldokinnitustega) ja bilansis lühiajaliste nõuete hulgas näidata bilansipäeva seisuga tähtajaks tasumata nõuded nii järelmaksu põhiosa kui ka intressi osas ja pikaajaliste nõuete lühiajaline osa ning tähtajaks tasumata nõuetelt arvestatud viivis.
- Hüpoteegiga tagatud nõuded on hindamata lähtuvalt nende laekumise tõenäosusest. Nende hulgas esineb nõudeid mille laekumine on ebatõenäoline. Näiteks:
  - 1,57 mln kroonine nõue AS-le Estel (uue nimega AS Tellisco, leping 20-218EA), kelle pankrot on välja kuulutatud 10.01.2000;
  - 0,2 mln kroonine nõue AS-le KSK (leping 5031), kes on äriregistrist kustutatud 07.08.2002.

  Vastavalt heale raamatupidamistavale tuleb nõudeid hinnata lähtuvalt nende laekumise tõenäosusest ja ebatõenäoliselt laekuvateks tunnistatud nõuded näidata bilansis miinus märgiga selleks ettenähtud kirjel.

[23] Erastamisest laekuva raha kasutamise seadus 03.04.1996.a § 2 lg 1 alusel avatud erastamise eriarve
[24] Erastamisest laekuva raha kasutamise seadus 03.04.1996.a § 6
[25] Maareformi seadus 17.10.1991.a § 22^3 lg 8

2.1.8. Leiame, et kasutatav hüpoteekide arvestamise ja jälgimise programm ei ole usaldusväärne ning nimetatud programmist tehtud väljatrükkide alusel raamatupidamiskandeid teha ei tohiks järgmistel põhjustel:

- Programm näitab küll sõlmitud lepingute lõikes tähtajaks tasumata järelmaksude nõuet seisuga 31.12.2002, kuid kõigi taoliste nõuete kõikehõlmavat kogusummat, ei ole võimalik programmist saada. Raamatupidamiskannete tegemisel aluseks võetud programmi väljatrükk sisaldab ebaõigeid summasid, samuti on väljatrükis kajastatud nõuete lühiajalise osa hulgas mitmed summad, millised ei ole käsitletavad nõuetena. Kontrollimise käigus selgunud vead, näiteks:
  - Koondväljatrükk näitab OÜ Aldoona (leping 20-1839EA) vastu nõuet 31.12.2002 seisuga 82 570 krooni ning põhiosa ettemakset 12 821 krooni, toimiku väljatrüki põhjal on aga seisuga 31.12.2002 ettemakse 525 019 ja nõue 2003-2011 tasumisele kuuluv järelmaksu põhiosa osas 1 263 321 krooni;
  - Koondväljatrükk näitab AS Baltic Computer Systems (leping 2177) vastu nõuet 11 930 krooni, toimiku andmete põhjal on järelmaks aruandeaasta lõpuks tasutud;
  - AS Balti Laevaremonditehas(leping 20-240EA) - programmi sisestatud hüpoteegi toimiku andmed ei ühti seisuga 31.12.2002 samast programmist väljatrükitud koondaruandes kajastatuga s.o koondaruanne näitab nõuet 436 500 krooni väiksemana. Meile antud selgituste kohaselt on õige toimiku summa, raamatupidamisarvestuses kajastub aga koondväljatrükil toodud summa.
- programm näitab tasumisele kuuluva intressi summat küll iga hüpoteegi kohta, kuid intressinõuete kogumahu kohta sealt andmeid ei ole võimalik saada
- programm ei näita seisuga 31.12.2002 nõuete hulgas 2002. aastal sõlmitud lepingute nõudeid, milliste esimene makse peab toimuma 2003 aastal.

2.1.9. Maavalitsus on eiranud alates 01.01.2002 kehtima hakanud seadusesätet[26], mille kohaselt kuulub riigimaa erastamisest laekunud raha ülekandmisele stabiliseerimisreservi. Kuni 01.01.2002 kehtinud seadusesätte[27] kohaselt on maavalitsus ka 2002. aastal üle kandnud erastamisest laekunud raha:

- Vabariigi Valitsuse eelarvevälisesse omandireformi reservfondi 9,45 mln krooni. Nimetatud fondist on Harju Maavalitsusele tagastatud 5,354 mln krooni, mis kanti 2002. aasta jooksul ka stabiliseerimisreservi. Järelejäänud summa (4,092 mln krooni) on reserveeritud omandireformi reservfondis vastavalt Harju Maavalitsuse ja Rahandusministeeriumi vahel saavutatud kokkuleppele.
- Erastatava maa asukohajärgsetele kohalikele omavalitsustele 5,67 mln krooni. Maavanem on pöördunud raha saanud kohalike omavalitsuste poole palvega, et nad ebaõigesti saadud rahalised vahendid kannaksid üle stabiliseerimisreservi. Enamus linna ja vallavalitsusi maavanema nõudmise ka täitsid, väljaarvatud Tallinna Linnavalitsus (summas 3,65 mln krooni).

Maavalitsuse raamatupidamisregistrites ei ole kajastatud nimetatud ebaõigetest ülekannetest tingitud nõudeid ei Vabariigi Valitsuse eelarvevälise omandireformi reservfondi ega ka kohalike omavalitsuste vastu. Oleme seisukohal, et nõuded valesti ülekantud raha tagasinõuete osas tuleb kajastada Harju Maavalitsuse raamatupidamisarvestuses, kuna maavalitsuse kui erastamise korraldaja kohustus on erastamisest laekunud raha ülekandmine stabiliseerimisreservi.

---

[26] Erastamisest laekuva raha kasutamise seadus 03.04.1996 §11 lg 6
[27] Erastamisest laekuva raha kasutamise seadus 03.04.1996.a § 6

Hoonestusõiguse tasude arvestus

2.1.10. Aruandeaasta tuluna on kajastatud 94,4 tuhat krooni 2003.a eest laekunud hoonestusõiguse tasusid, mis oleks tulnud kajastada bilansis hoonestajatelt laekunud ettemaksuna. See on tingitud asjaolust, et raamatupidamisarvestuses ei võeta tasumisele kuuluvate tasude teatiste esitamisel arvele tekkepõhist nõuet ja tulu, vaid kajastatakse tulu hoonestusõiguse tasude laekumisel kassapõhiselt.

2.1.11. Raamatupidamisregistrites on laekunud hoonestusõiguse tasud summas 481 tuhat krooni kirjendatud kontole 3229 "Muu tulu asutustelt" ja nimetatud summadest Maksuametile ülekantud 475,8 tuhat krooni on kirjendatud kontole 5899 "Muud ostetud teenused" ning kajastatud tulemiaruande real "Ülekanded ja toetused" maavalitsuse tegevuskuludena. Meie hinnangul on siinkohal tegemist maavalitsuse poolt kogutava tasuga, mis kuulub ülekandmisele eelarve tuludesse ja tuleb raamatupidamisarvestuses kirjendada vastavalt eelarveliste asutuste raamatupidamise eeskirjades ettenähtud korras[28] kasutades kontosid 7111 " Maksud, lõivud ja tasud" tasude kogumisel ning 7119 "Maksud, lõivud ja tasud" laekunud tasude ülekandmisel. Seega on tulemiaruandes näidatud tegevustulud 481 tuhat krooni ja tegevuskulud 475,8 tuhat krooni suurematena ning tulud maksude kogumisest ja maksude ülekandmine vastavates summades väiksemana.

2.1.12. Hoonestusõiguse tasude nõuded on inventeerimata. Leiame, et ei ole lähtutud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rahandusministri 05.12.2002.a määrusest nr 143 ja heast raamatupidamistavast ja seetõttu puudub meil kindlustunne, et bilansis on kajastatud kõik nimetatud nõuded ja hoonestajate tehtud ettemaksed. Harju Maavalitsuse maaosakonna andmetel on seisuga 31.12.2002 kehtivaid hoonestusõiguse seadmise lepinguid 15. Seatud hoonestusõiguste arvestamiseks kasutatava programmi andmete järgi on nimekirjas aga 57 lepingut, mis sisaldab ka lõpetatud hoonestusõiguse lepinguid ja näitab nende osas võlgnevusi tasumata hoonestusõiguse tasude eest. Näiteks:

- Metsamasin AS võlg 9 505 krooni
- Laki EMPJ AS võlg 1 794 krooni
- AS GAIA võlg 10 697 krooni
- AS Malio võlg 84 194 krooni
- AS Hotell Viru võlg 225 129 krooni
- OÜ Liitsiegel võlg 47 960 krooni
- Garaažiühistu Pärnu mnt 455 võlg 342 krooni
- Suurbritannia ja Põhja- Iirimaa Ühendatud Kuningriik võlg 77 795 krooni, mis on üle antud koos kinnistuga Välisministeeriumile 2000. aastal. Välisministeeriumi andmetel on võlg samal aastal ka tasutud.

Samuti näitab eespoolnimetatud programm lõpetatud hoonestusõiguse seadmise lepingute osas ettemakse hoonestusõiguse tasude osas nagu näiteks:

- Estam AS ettemaks 49 625 krooni
- AS E-Arsenal ettemaks 38 210 krooni

Nimetatud nõudeid ja kohustusi raamatupidamisregistrid ei kajasta.

[28] Rahandusministri 18.05.2000 määrus nr 44 § 2 lg 10

Muud tähelepanekud

2.1.13. Immateriaalse põhivara kulum on arvestamata ja raamatupidamisregistrites ning aastaaruandes kajastamata. Kulumi mittearvestamist põhjendati kinnitatud amortisatsiooninormide puudumisega. Leiame, et raamatupidamise aruande koostamisel ei ole lähtutud rahandusministri määrusest[29] ja heast raamatupidamistavast[30] ning seetõttu on bilansis näidatud 338,8 tuh krooni immateriaalse põhivara maksumus arvestamata kulumi summas suuremana ja amortisatsioonikulu tulemiaruandes väiksemana. Hea raamatupidamistava kohaselt amortiseeritakse väljaminekud immateriaalse põhivara soetusteks üldjuhul kuni 5 aasta jooksul ja näidatakse bilansis jääkväärtuses.

2.2. Riigikontrolli arvamus

- **Ülalmainitud 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande kohta, mis näitab Harju Maavalitsuse 2002. aasta negatiivseks tulemiks 31 057 719 krooni ja bilansimahuks 31.12.2002. a seisuga 185 637 919 krooni ei saa me avaldada arvamust, kuna lähtuvalt käesoleva kontrolliaruande punktides 2.1.1 – 2.1.13. toodud raamatupidamisarvestuse puudustest ei ole me kindlad, et kõik maavalitsuse varad, kohustused, tulud ja kulud on kajastatud. Samuti puudub meil kindlus, et kajastatud varad ja kohustused tegelikult eksisteerivad.**
- **Harju Maavalitsuse 2002. a riigieelarve täitmise aruanne, mis näitab maavalitsuse 2002. aasta kassakuludeks 56 893 475 krooni, olulises osas kooskõlas riigieelarve seadusega[31] ja 2002. aasta riigieelarvega[32].**

2.3. Ettepanekud

Riigikontroll teeb **Harju Maavalitsusele** järgmised ettepanekud:

- viia raamatupidamisarvestus vastavusse raamatupidamise seaduse, hea raamatupidamistava ja eelarveliste asutuste raamatupidamisarvestust reguleerivate rahandusministri määrustega;
- viia läbi nõuete ja kohustuste inventuurid;
- viia läbi nõuete hindamine lähtuvalt nende laekumise tõenäosusest;
- korrigeerida bilansi ja tulemiaruandekirjeid lähtuvalt kontrolliaruande punktides 2.1.2-2.1.13. toodud tähelepanekutest;
- täiendada sisekontrollisüsteemi selliselt, et oleks tagatud pankades avatud erikontode sihipärane kasutamine;

Ettepanekud on Harju maavanemaga läbi arutatud ja maavanem on neid ka aktsepteerinud. Osaliselt alustati raamatupidamisarvestuse vastavusse viimist raamatupidamise seaduse, hea raamatupidamistava ja eelarveliste asutuste raamatupidamisarvestust reguleerivate rahandusministri määrustega juba kontrollimise lõppedes.

[29] Rahandusministri 05.12.2002 määrus 143 § 9
[30] Raamatupidamistoimkonna juhend ERS 6 p 10
[31] Riigieelarve seadus 09.06.1999
[32] Seadus "2002. a riigieelarve" 19.12.2001

3. Majandustehingute õiguspärasus, finantsjuhtimine ja sisekontrollisüsteem

3.1. Olulisemad tähelepanekud

Harju Maavalitsuse majandustehingute õiguspärasuse ning finantsjuhtimise ja sisekontrollisüsteemi kohta üldhinnangut andmata toome välja järgmised olulisemad tähelepanekud:

3.1.1. Maavanem Orm Valtsoniga on sõlmitud 02.12.2002 tööettevõtuleping nr 4.1-37/300. Töö tellijaks oli Harju Maavalitsus ning tellija esindajana on lepingu allkirjastanud maasekretär Sven Põder. Maasekretär tegutses notariaalse volikirja alusel. Lepingu objektiks oli osalemine projekti " E-maakond " töögruppide töös ja arvamuste koostamine teemadel: dokumendi digitaalne menetlusprotsess, maakondliku kaardiserveri rakendused. Kokkulepitud tasu suuruseks oli 12 000 krooni. Leiame, et nimetatud leping on sõlmitud vastuolus korruptsioonivastase seadusega[33], mille § 24 lg 1 keelab ametiisikul sooritada tehinguid iseendaga või muid sarnase iseloomuga või huvide konfliktiga seotud tehinguid. Samuti ei või ta volitada oma alluvaid tegema vastavaid tehinguid tema asemel. Nimetatud keeldu rikkudes tehtud tehing on tühine[34]. Riigikontroll on arvamusel, et õigustühise lepingu alusel makstud tasu koos sotsiaalmaksuga tuleb tagasi maksta. Korrektne oleks olnud nimetatud tasu maksmiseks pöörduda Vabariigi Valitsuse 19.12.2001 määruse nr 429 "Riigiteenistujate töötasustamine 2002 aastal" § 3 lg 2 alusel Vabariigi Valitsuse poole taotlusega maksta lisatasu täiendavate teenistusülesannete täitmise eest.

Maavanem maksis temale vääralt makstud töötasu tagasi maavalituse arveldusarvele 09.06.2003.

3.1.2. Riigihanke pakkumismenetlust läbi viimata on Harju Maavalitsuses soetatud 2002. aasta jooksul kolm arvutikomplekti AS-lt BCS Infra maksumusega 124 315 krooni. Seega on rikutud riigihangete seadust[35] § 2 lg 7 p 1, mille kohaselt tuleb korraldada riigihange, kui asja ostmisel eeldatav maksumus aasta arvestuse koos käibemaksuga on 100 tuhat krooni või üle selle.

3.1.3. Mitteeluruumide hooldusrendilepinguga (sõlmitud 01.12.1993) on antud AS-le Harte (ümberkujundatud OÜ-ks Harte) rendile hoone (asukohaga Paldiski mnt 125) kuni 1.detsembrini 2018 (25 aastaks). Rendilepingu muutmise lepinguga 04.02.1997 on määratud renditasuks 2900 krooni kuus 1446,9 m² rendipinna eest. Veel mitmete rendilepingu muutmise lepingutega on muudetud rendileantava pinna suurust (01.02.1999 sõlmitud muudatusega on rendipinna suuruseks 1432,7 m², 01.07.1999 sõlmitud muudatustega 1515,3 m², 24.04.2001 sõlmitud muudatustega, mis jõustusid 01.05.2001, 1601,4 m²), kuid renditasu sealjuures muudetud ei ole. Seega oli 2002. aastal antud rendile 1601,4 m² hinnaga 1,81 kr/1 m². Leiame, et võrreldes turuhindadega on nimetatud renditasu põhjendamatult madal ning seetõttu ei ole järgitud riigivaraseaduses sätestatud põhimõtet, mille kohaselt sooritades tehinguid riigivaraga peavad riigivara valitsejad vältima kahju ja suurendama kasu, mis riik võib nendest tehingutest saada[36].

3.1.4. Harju Maavalitsuse ja Kursana Eesti OÜ vahel 17.07.2000.a sõlmitud riigivara rendilepingus, millega anti pikaajalisele rendile (30 aastaks) tervikvarana varem maavalitsuse hallata olnud "Merivälja Pansion", puudub võimalus renditasu ümbervaatamiseks, mis arvestades lepingu pikaajalisust ei vasta riigi huvidele.

---

[33] Korruptsioonivastane seadus 27.01.1999 § 24 lg 1
[34] Korruptsioonivastane seadus 27.01.1999 § 24 lg 4
[35] Riigihangete seadus 19.10.2000
[36] Riigivaraseadus 15.02.1995.a § 7 lg 3

Rendilepingusse 27.02.2002 ja 31.01.2003.a tehtud muudatustega on muudetud investeeringute sisu, rendimaksete graafikut ning osaliselt ka ajatatud makseid. Selline lepingute sõlmimise praktika, kus investeeringute sisu muudetakse ja rendimaksete graafik ning rendimaksete ajatamine või lepitakse kokku põhilepingust hiljem, ei ole mõistlik ja tekitab küsimusi, kas lepingu muutmisele ja lisakokkulepetele on Vabariigi Valitsuse heakskiit olemas või väljuvad need nõusolekut väljendava õigusakti piirest.

3.1.5. Maavalitsusel puudus aastatel 1998-2001 ülevaade, milliste maa erastamise toimingute eest on tema arveldusarvele raha laekunud. Nii kanti 09.10.2002 stabiliseerimisreservi 894 827 krooni, selgitava tekstiga ülekandel " selgitamata laekumised ". Oleme seisukohal, et arvestuse puudumisest tingituna rikuti eespoolnimetatud aastatel erastamisest laekuva raha kasutamise seadust, mille kohaselt oleks pidanud erastamisest laekunud raha 12 tööpäeva jooksul üle kandma 15% erastatava maa asukohajärgse kohaliku omavalitsuse omandireformi reservfondi, 25% Vabariigi Valitsuse eelarveväisesse omandireformi reservfondi ja 60% stabiliseerimis-reservi[37]. Meile antud selgituse kohaselt maa eest tasumisel füüsilise või juriidilise isiku poolt Harju Maavalitsusele on tekkinud olukord, kus makse saajal (maavalitsusel) on raske kindlaks teha, kes mille eest maksis kuna pangaväljavõtted ei kajasta vajalikku informatsiooni. Eriti keerukas on olukord kui makstakse EVP-des, mida ostetakse pangast. Selleks, et teostada arvestust korrektselt ja välistada selgitamata maksete teket, peab maavalitsus vajalikuks saada pangaväljavõtetelt erinevate maksete kohta järgnevat informatsiooni:

a) maavanema või kohaliku omavalitsuse korralduse järgi maksete korral (nii EEK-de kui EVP-de puhul) korralduse number, maaüksuse nimi või aadress (tänav ja maja nr, linn või küla, vald), maa erastaja nimi (kui maksja ei ole erastaja) ja garaažialuse maa puhul garaažiühistu nimetus ja boksi number;

b) järelmaksu maksete korral maaüksuse nimi või aadress (tänav ja maja nr, linn või küla, vald), Erastamisagentuuri sõlmitud lepingute puhul märgitakse lepingu number (vastav punkt on EA lepingutes sees);

c) korterialuse maa eest õiendi järgsete maksete korral erastatava maa aadress (tänav, maja nr, korteri nr, linn).

3.2. Ettepanekud

Riigikontroll teeb **Harju Maavalitsusele** järgmised ettepanekud:

- Alustada läbirääkimisi OÜ-ga Harte muutmaks Paldiski mnt 125 hoone hooldusrendi-lepingu tingimusi riigile soodsamaks.
- Kaaluda Kursana Eesti OÜ-ga sõlmitud pikaajalise rendilepingu tingimuste muutmist et tagada riigi huvide kaitstus.
- Täiustada sisekontrollisüsteemi selliselt, et oleks tagatud :

  - asjade ostmisel ning tööde ja teenuste tellimisel riigihangete seaduse järgimine;

  - riigivaraga tehinguid sooritades saadava kasu suurendamine;

  - riigivara erastamisest laekunud raha üle kandmine vastavalt kehtivatele seadustele.

[37] Erastamisest laekuva raha kasutamise seadus 03.04.1996.a § 6

Riigikontroll teeb **Rahandusministeeriumile** ettepaneku rakendada meetmeid tagamaks riigimaa erastamise korraldajale erastajate poolt tasutud maksete kohta vajaliku informatsiooni saamine

Kaie Karniol
Peakontrolör
Finantsauditi osakond

Harju Maavanema vastus

HARJU MAAVALITSUS

Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 TALLINN

Teie: 06.06.2003 nr 2-7.1-FA/03/857

Meie: 13.06.2003 nr 2.1-12/535

Kontrolliaruande eelnõu

Teie poolt meile esitatud kontrolliaruanne "Riigikontrolli arvamus Harju Maavalitsuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta" on Harju Maavalitsuses läbi vaadatud.

Üldjoontes tuleb asuda seisukohale, et Teie poolt aruandes esitatu on õige. Kontrollimist tervikuna tuleb lugeda tulemuslikuks, selle käigus väljatoodud ebakohad Harju Maavalitsuse tegevuses on tõesti olemas. Kindlasti kavatseme oma edasise tegevuse planeerimisel võtta arvesse kõiki küsimusi, millele Te aruandes ja kontrolli käigus olete tähelepanu juhtinud.

Samas sooviksime alljärgnevalt anda täiendavaid selgitusi ja avaldada oma täpsemaid seisukohti mõne Teie poolt väljatoodud asjaolu osas lähtudes kontrolliaruande enda vormilisest ülesehitusest.

Kontrolliaruande punkt 2.1.1.
Raamatupidamisregistrites on kõik sellel kontol toimunud tehingud kirjendatud (vt. konto väljatrükk). Alates 01.01.2003.a ei kasutata pangas avatud erikontot töötasude väljamaksmiseks, vaid töötasude väljamaksmiseks kasutatakse Riigikassa transiitkontot Ühispangas.

Kontrolliaruande punkt 2.1.4.
Raamatupidamise aastaaruanne on vastavuses raamatupidamisregistri andmetele. Vastavad paranduskanded on sisse viidud pearaamatusse (konto 2480 "Võlad asutustele kui tarnijatele").

Kontrolliaruande punkt 2.1.5.
Kõik aastaaruande lõpetamis- ja reguleerimiskanded on kirjendatud. Pearaamatus on kajastatud 2002.a. negatiivne tulem summas 31 057 719,32 krooni, mis on kooskõlas 2002.a. aastaaruandes näidatud tulemiga (vt. pearaamatu väljatrükk).
Kontrolliaruande punkt 2.1.9.
Tallinna Linnavalitsusele ja Keila Vallavalitsusele ebaõigesti kantud rahade osas teatame, et Keila Vallavalitsus kandis 20.05.2003.a Stabiliseerimisreservi 8467,50 krooni (vt lisatud dokumendid) ning Harju maavanem on pöördunud veelkord

028292

Roosikrantsi 12
15077 TALLINN
Tel 6 118 701
Fax 6 118 602

RIIGIKONTROLL
kood 401
Kuupäev EESTI ÜHISPANK
16.06.03 | 2-7.1-FA/03/857-2

Tallinna Linnavalitsuse poole ebaõigesti saadud rahaliste vahendite summas 3 647 372,05 krooni ülekandmiseks Stabiliseerimisreservi (kiri lisatud).

Kontrolliaruande punkt 2.1.12.
Harju Maavalitsus on alustatud hoonestusõiguse tasude nõuete inventeerimisega, mille järgselt võetakse nõuded ja kohustused arvele vastavates raamatupidamisregistrites.

Kontrolliaruande punkt 2.1.13.
Vastavalt heale raamatupidamistavale on kinnitatud põhivarade amortisatsiooninormid alates 1. jaanuarist 2003.a.

Kontrolliaruande eelnõu punkt 3.1.1.
Nagu me ka juba oma varem antud selgitustes välja tõime, viidi 2002.a sügisel projekti „E-maakond" raames Harju, Järva, Lääne, Lääne- Viru, Valga ja Viljandi Maavalitsuste poolt läbi rida töid ja uuringuid riigiasutuste digitaalse dokumendihalduse süsteemi ja maakondliku interaktiivse kaardiserveri arendamise ja väljatöötamise alal. Finantsvahendid nende tööde teostamiseks olid sihtotstarbeliselt ette nähtud eelnimetatud maavalitsuste vahelises koostöölepingus (25.09.2002.a nr 4.1-37/228) summas 145 600 krooni ja Riigikantselei ning Harju Maavalitsuse vahelises koostöölepingus (14.10.2002.a nr 4.1-37/252) summas 211 200 krooni. Sihtotstarbeliselt olid need vahendid ette nähtud muuhulgas ka projektiosalistes maavalitsustes töötavate riigiteenistujate töö tasustamiseks, kes reaalselt töid ja uuringuid oma igapäevase töö kõrval lisaks tegid. Üheks nendest oli ka Harju maavanem Orm Valtson

Reaalselt tehtud tööde teostajatele maksti töötasu kas maavanema korraldusega ühekordse lisatasuna kui töö teostajaks oli Harju Maavalitsusega teenistussuhetes olev isik või vastava töövõtulepinguga kui isik ei olnud Harju Maavalitsusega teenistussuhetes. Mitte ükski töötasu ei makstud välja enne kui vastav töö oli konkreetse isiku poolt tehtud ja üle antud. Reaalsetele töö tegijatele oli see lisatöö lisaks nende endi igapäevastele ametiülesannetele.

Projekti käigus osales tööde teostamisel ka Harju maavanem Orm Valtson, kes analüüsis nii digitaalse dokumendihaldussüsteemi kui ka interaktiivse kaardiserveri arendamise juures läbi vastavate rakenduste juhtimislikud küsimused lähtudes igapäevases töös esinevate otsuste tegemise vajadustest.

Nõusoleku antud töö tegemiseks andis Harju maavanem juba oktoobris 2002 kui selgus, et projekt käivitub ja Riigikantselei poolt leiab antud projekt samuti kaasfinantseerimist. Samas võttis ta endale kohustuse ka vastav töö ära teha. Mitte kellelegi tööde teostajatest aga ei makstud töötasu tehtud töö eest välja enne kui töö oli täies mahus tehtud ja aktiga vastu võetud. Alles peale seda toimus kas siis tööettevõtulepingu sõlmimine ja selle alusel töötasu välja maksmine või siis töötasu väljamaksmine maavanema korraldusega.

Oleme seisukohal, et Harju maavanemal oli õigus ja ka kohustus vastavaid töid teha. Tema poolt teatud tööde teostamine oli ka vajalik, kuna tööde teema ise nõudis asutuse juhi kui asjaajamise ja dokumendihaldussüsteemi võtmeisiku kaasamist projekti. Vastav õigus ja kohustus tulenes formaalselt ka nii

maavalitsustevahelise koostöölepingu punktist 4 kui ka Riigikantseleiga sõlmitud lepingu punktist 1.1.

Vastates küsimusele, kas Harju maavanema osalemine projektis ja selle raames tööde teostamine oli vajalik ja seaduslik, tuleb igal juhul vastata jaatavalt. Vastasel korral jõuaksime järelduseni, et Harju maavanemal puuduks üldse õigus osaleda riigiasutuste arendustegevuses.

Andes aga tagantjärgi hinnangu Harju maavanema poolt teostatud tööde eest tasumise vormile (st sõlmitud töövõtuleping), peame kahetsusega nentima, et igal juhul oli vale sõlmida temaga töötasu väljamaksmiseks töövõtuleping. Oli vale kasutada, sellist analoogiat, et kuna Harju maavanem ei ole teenistuslikus suhtes Harju Maavalitsusega, siis toimub tema poolt tehtud tööde eest tasumine töövõtulepinguga. Vastavalt 2002.a kehtinud Vabariigi Valitsuse 19.12.2001.a määruse nr 429 „Riigiteenistujate töötasustamine 2002. aastal" paragrahvi 3 lõikele 2 määrab maavanematele lisatasu nõutavast tulemuslikuma töö ja täiendavate teenistusülesannete täitmise eest Vabariigi Valitsus. Ka Harju Maavalitsus oleks pidanud Orm Valtsonile tasu maksmise küsimuses pöörduma Vabariigi Valitsuse poole. Seega tunnistame seda, et oleme eksinud maavanemale töötasu maksmise korra vastu.

Käesolevaks hetkeks oleme oma veast aru saanud ja ka selle juba heastanud, Harju maavanema Orm Valtson tasus temale vääralt makstud töötasu tagasi 09.06.2003.a (lisatud tasumist tõendav Hansapanga internetipanga väljatrükk).

Kontrolliaruande punkt 3.1.4.
Tegemist on vanurite hooldekodu tervikvarana rendile andmisega, kus elas rendilepingu sõlmimise hetkel 101 vanurit, kes olid osaliselt riigi, osaliselt kohaliku omavalitsuse ülalpidamisel. Sõlmitud lepingu kohaselt kohustus Kursana Eesti Osaühing võtma vanurite hooldus- ja põetusteenuse täielikult üle - varem osutas seda teenust Harju Maavalitsuse hallatav riigiasutus "Merivälja Pansion". Selle rendilepingu sõlmimisel ei ole poolte tahteks olnud kunagi ainult riigile tulu teenimine vaid eelkõige hoolekandeasutuses viibivatele vanuritele elamisväärsete elutingimuste loomine. Kuivõrd esmatähtis oli lepingu eesmärki silmas pidades investeeringute tegemine hoonetesse ja rajatistesse summas 45,2 miljonit krooni kolme aasta jooksul, milline tegevus avaldab esmast mõju hoolealuste elamistingimustele, siis leppisid pooled kokku, et investeeringute teostamise ajaks (kuni 19.03.2004) peatatakse rendi arvestus ning jätkatakse peale investeeringute tegemise lõppu – alates 19.03.2004.a. Ühtlasi tõstetakse vastavalt ka rendi suurust (vastavalt 125 695 kroonilt kuus 136 204,24 kroonini kuus), mille tulemusena ei jää riigil mitte sentigi renditulu saamata.

Teiseks lepingu muutmise oluliseks põhjuseks oli teostatavate investeeringute mahtude korrigeerimine investeeringute nimekirja raames. Juhime Teie tähelepanu sellele, et investeeringute lõppmaht ehk siis esialgselt kokkulepitud rahaliste kohustuste maht ei muutunud, mistõttu puudus ka igasugune õiguslik, rahanduslik või otstarbekusest tingitud vajadus pöörduda täiendavate volituste saamiseks Vabariigi Valitsuse poole.

Teie poolt tehtud viide riigivara kasutusse andmise korra punkti 12 alapunktile 4 käsitleb avaliku enampakkumise alusel sõlmitud riigivara kasutamise lepinguid – antud juhul aga Vabariigi Valitsuse loal avalikku enampakkumist ei toimunud. Meie järelepärimise peale Rahandusministeeriumist vastati, et rahandusminister ei ole mitte kunagi seda indeksit kehtestanud. See tõttu on ka ülimalt problemaatiline seda indeksit võtta arvesse iseseisvate tsiviilõiguslike subjektide vaheliste kohustuste määratlemisel lepingu kaudu.

Kontrolliaruande punkt 3.1.5.
Aktis on kirjas "puudus laekuva raha üle arvestus". Laekuva raha üle toimus arvestus. Vastasel juhul ei oleks olnud võimalik teostada ühtegi ülekannet kohalikule omavalitsusele (vt vastava andmebaasi väljatrükk).

Erastamisest laekuva raha kasutamise seaduse kuni 31.12.2000.a jõustunud redaktsioon sätestas, et riigimaa erastamisest laekunud raha tuli 12 päeva jooksul arvates selle laekumisest 15 % ulatuses kandma edasi erastatava maa asukohajärgse kohaliku omavalitsuse reservfondi, mida reeglina tehti, v.a. juhud, kus pangaväljavõttest ei selgunud, millise maa eest tasuti (vt panga väljatrükid). Eriti keeruline oli kindlaks teha, mille eest raha maksti massiliste ettemaksude teostamiste ajal, s.o novembris 2000.a ja detsembris 2001.a.

Ülejäänud kontrolliaruande punktide osas ei ole meil täiendavalt aruandes toodule rohkem midagi lisada. Harju Maavalitsuse 2002.a majandusaasta aruannet korrigeeritakse Harju Maavalitsuse 2003.a majandusaasta aruande koostamisel e. koostatakse korrigeeritud algbilanss ja tulemiaruanne. Töötame võimalikult kiiresti välja Teie poolt esitatud ja meie poolt aktsepteeritud ettepanekute rakendamiseks kavandatud abinõude plaani, millest Teid ka kindlasti täiendavalt informeerime.

Siira lugupidamise ja koostöösoovidega,

Orm Valtson
Harju maavanem

Lisad: 23 lehel 1 eks

Sven Põder 6 118 601
Danel Lehtoja 6 118 524
Aili Palm 6 118 525

Rahandusministri vastus

RAHANDUSMINISTEERIUM

Teie 06.06.2003 nr 2-7.1-FA/03/856

Riigikontroll

Meie 20. 06.03 nr VII-7/6715

Kontrollaruanne "Riigikontrolli arvamus
Harju Maavalitsuse 2002.aasta raamatupidamise
aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta"

Läbi vaadanud Riigikontrolli poolt esitatud kontrollaruandes "Riigikontrolli arvamus Harju Maavalitsuse 2002.aasta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta" rahandusministrile tehtud ettepaneku punkti 3 "Majandustehingute õiguspärasus, finantsjuhtimine ja sisekontrollisüsteem" osas ning arvestades Riigikontrollist saadud täiendavat infot, mille kohaselt on probleemiks erastajate poolt tehtud maksete puhul maksekorraldustes antav puudulik andmestik, mille üheks põhjuseks on EVP arve väljavõtte selgituse välja pikkuse Eesti Panga poolt antud standard, teatame, et Rahandusministeeriumil puudub otsene pädevus nimetatud probleemi lahendamiseks.

Ühtlasi märgime, et Rahandusministeerium pöördub Harju Maavalitsuse poole eelnimetatud probleemi olulisuse ja põhjendatuse väljaselgitamiseks ning seejärel vajadusel olenevalt probleemi ulatusest ja olulisusest ka Eesti Panga ja pankade poole võimalike lahendite väljaselgitamiseks.

Lugupidamisega

Tõnis Palts
Minister

Tauno Tats
Asekantsler
kantsleri ülesannetes

Galina Salumaa 6 113 014 galina.salumaa@fin.ee
Karin Silm 6 113 680 karin.silm@fin.ee

RIIGIKONTROLL
Kuupäev Reg.nr
25.06.03 2-7.1-FA/03/856-2

Suur-Ameerika 1
15006 Tallinn

Telefon: (0) 611 3558
Faks: (0) 696 6810
http://www.fin.ee

E-post: info@fin.ee
kantselei@fin.ee

Reg. kood 70000272